

GULYÁS PÁL: VERSEK.

ESTI VILÁG.

Fent az ákác
hajladozik,
az esti világ
álmodozik.
Vágtat a fény,
elmenekült
s fű, fa, bokor
eljekerült.
Szél keze ránt
fellegeket,
udvaromon
lépegelek.
Hűvös a szél,
ég a fejem:
álmaimat
méregetem.

Marcona tömb,
hallgat a ház:
benne az éj
búja tanyáz.
S mint a madár
az ereszen,
benne pihen
kisgyeregem.
Nem veti most
tágra személ,
nem keveri
porba kezét:
mint hegedű
a tok alatt,
fekszik a tág
plafon alatt!
Néha csak az
ajka remeg,
mint odakint
a levelek . . .
Fekszik a kis
test tömören:

ő a Napom
és örömem!
Fent kiderült
az örök est,
görgeti a
nagy Köröket:
bámulom és
eljeledem,
lángviharát
ellemetem!
Lelkem alél!
Jó nekem itt:
egy picit kör
itt bekerít!
Gyermeki szem
kis körein
nyugszanak az
örömeim, —
nézve miként
fut s tapogat,
futva a szép
évszakokat.
Szép, ha szelíd
hópihe hull,
szép, ha a holt
gally kivirul!
Óh szép a lomb,
ha ég a nyár,
s szép mint elomló
kártyavár!

Fent az akác
hajladozik,
az esti világ
álmodozik.
Hűvös a szél,
ég a fejem:
álmaimat
méregetem.

A NAPTALAN HÁZ.

1.

Gulyás Imre dolgozott,
eggyé tett éjet-napot
s a hajnala is nap volt:
Gulyás Imre paraszt volt.

Vénülő testét ágyra
vetette házasságra
s mint permet után permet,
hultt gyermek után gyermek.

Első élete füst lett,
a haja is ezüst lett
s most akart élni szegény,
őszi fénnel a fején.

Honnan jöttek, mi végből?
A pokolból, az égből?
Ahogy a legény kurjant
s egy-egy cigány besurran:

úgy lépdettek ők lopva
a szűk tanyai lakba,
mindegyik egy csöpp primás,
hónuk alatt a — sírás.

2.

S Gulyás Imre dolgozott,
eggyé tett éjet-napot:
reggel, hajnalban, este
ügyelt a béresekre.

Egyszer, hogy a Nap lángolt,
a pusztában megállott,
megállott egymagába
s nézett a délibádba.

Dolga elbirható volt:
a gazdája zsidó volt,
zsidó volt és engedte,
hogy életét tengesse.

Nézett belé titokban
s a délibáb kilobbant
és üres lett a puszta...
Homlokát összehúzta.

3.

Gulyás Imre ballagott,
eggyé tett éjet-napot,
téglát téglára számlált:
építgette a házat.

Érezte, hogy egy kéz itt
benne más házat épít,
mely közömbösen hátat
fordít a napsugárnak.

Tégláit napról-napra,
amint csöndesen rakta,
egyszer csak veszi észre:
fogytán élete mécese.

Arca a halvány Holdnak
ezüstködébe olvadt
s ahogy a téglá feljebb,
úgy szállt élete lejjebb.

Már fent a gerendákat
kopácsolták az ácsok:
«Mi szükség erre mindre?
Menj haza, Gulyás Imre!»

4.

S Gulyás Imre ballagott,
nézte a bukó Napot,
vitte csüggeleg testét,
szélhulló épületjét.

Gulyás Imre elébe
fulhat már háza népe:
mindegy neki föld és ég,
árnyékolja sötétség.

Hiába hívta gyermek,
többé ő nem engedett,
lehányt mindent magáról:
az ébredő halál volt.

Állát térdére nyomva
bámult a bús sarokba.
Kint tavasz volt, vig, dalló,
s röpködött a pillangó.

Hiába sírt az asszony
szíveket megszakasztón,
térdre hiába görnyedt:
«Ó, Istenem, ne öld meg!»

Hiába kért a gyermek
tiszta szája kegyelmet,
hiába küldte hangját,
lelke csengő harangját!

Hiába kaptak kába
hittel litániába:
a földnek volt szüksége
Gulyás Imre testére.

5.

Már Gulyás Imre felett
zizegnek a levelek
s velük együtt rakásra
vár a feltámadásra.

ÖT LOMHA ÁRNY.

A diófa tetején
ritkán lengett a levél,
varjú ült a jegenyén,
sűrűn hulldosoit a dér.
Már hideg volt mindenütt,
tudtuk, a tél gongja üt!
A nyár messze költözött,
a táj gyászba öltözött
s lent a dombok hajlatán
kútat ásott öt cigány.

Mélyen ásott a cigány
s jött a víz ebéd után,
a föld gyomra jól fizet
s húzták a kövér vizet.
Meghajolt az öt fiú,
barna képük mélabú,
sóhajtott az öt betyár,
hogy elköltözött a nyár!
Fűtt a szél s öt lomha árny
reszketett a kút taván.

(Debrecen.)